ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

គោលការណ៍ណែនាំ
ស្តីពី
ការអនុវត្តកសិកម្មល្អ(GAP)

ម្ទេសដៃនាង

រៀបចំដោយ៖

នាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំ

ឆ្នាំ២០២២

ព័ត៌មានបោះពុម្ព

និពន្ធ/ចងក្រងដោយ
នាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំ
នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

អគារ៥៤B/៤៩F ផ្លូវលេខ៣៩៥-៦៥៦ សង្កាត់ទឹកល្អក់៣

ខណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា
ទូរស័ព្ទ៖ ០២៣ ៨៨៣ ៤២៧
I https://gda.maff.gov.kh/
F https://www.facebook.com/gda.maff.gov.kh

គាំទ្រថវិកាសម្រាប់ការបោះពុម្ព
Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

ការិយាល័យចុះបញ្ជី៖ Bonn and Eschborn, Germany

គម្រោង៖ លើកកម្ពស់ខ្សែច្រវ៉ាក់តម្លៃកសិកម្មប្រកបដោយនិរន្តរភាពក្នុងតំបន់អាស៊ាន (ASEAN-AgriTrade)

កម្ពុជា
ការិយាល័យ GIZ ASEAN Regional Economic Integration មជ្ឈមណ្ឌលពាណិជ្ជកម្ម Delano ជាន់ទី៣ មហាវិថីសាធារណៈឆែក (១៦៩) កែងផ្លូវលេខ ១៣៤ សង្កាត់វាលវង់ ខណ្ឌ៧មករា រាជធានីភ្នំពេញ (១២២៥៣) ប្រទេសកម្ពុជា

សេចក្តីអះអាង

ទស្សនៈនិងយោបល់ ដែលបានលើកឡើងដោយអ្នកនិពន្ធនៅក្នុងឯកសារនេះមិនបានឆ្លុះបញ្ចាំង ឬបង្ហាញពីគំនិតរបស់ GIZ ឡើយ។ ឯកសារនេះត្រូវបានចងក្រងឡើងជាឯកសារជំនួយ។ តាងនាមឱ្យក្រសួងសហព័ន្ធអាល្លឺម៉ង់សម្រាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច (BMZ)។

គណៈកម្មការរៀបរៀងសៀវភៅ

គោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសស្តីពីការអនុវត្តកសិកម្មល្អម្ទេសដៃនាង

១. ឯកឧត្តម **ងិន ឆាយ**	អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
២. បណ្ឌិត **គៀន សុភា**	នាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំ
៣. បណ្ឌិត **សោម លន់**	នាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំ
៤. លោក **ម៉ៅ តុងហៅ**	នាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំ
៥. លោក **អន វណ្ណៈ**	នាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំ
៦. លោកស្រី **ម៉ម ស៊ីថា**	នាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំ
៧. លោក **ណុប សំណាង**	នាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំ
៨. លោក **ផន ប្រុស**	នាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំ
៩. លោកស្រី **ជុំ វណ្ណារិទ្ធ**	នាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំ
១០. លោកស្រី **ហ៊ាង ចន្ធូ**	នាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំ
១១. លោកស្រី **ចាន់ សុធី**	នាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំ
១២. លោក **ហ៊ុន ដារិន**	នាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំ
១៣. លោក **ចែម សុជា**	នាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំ
១៤. លោក **សូត្រ ធារ៉ា**	រចនាក្រាហ្វិកសៀវភៅ

គោលបំណង

- សៀវភៅនេះត្រូវបានចងក្រងឡើងក្នុងគោលបំណង ផ្តល់ជាពត៍ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងស្តីអំពីគោលការណ៍ណែនាំការដាំដុះដំណាំម្ទេសដៃនាងអនុវត្តតាមកសិកម្មល្អ(GAP)នៅក្នុងការធ្វើផលិតកម្មតែប៉ុណ្ណោះ ។
- គោលបំណងសំខាន់បំផុតនៃសៀវភៅគោលការណ៍ណែនាំការដាំដុះដំណាំម្ទេសដៃនាង អនុវត្តតាមកសិកម្មល្អ(GAP) គឺចង់ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយដល់កសិករកម្ពុជាឱ្យបានយល់ដឹងពីការដាំដុះម្ទេសដៃនាងដែលអនុវត្តតាមកសិកម្មល្អ(GAP) កាន់តែមានគុណភាព សុវត្ថិភាពឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។
- ដើម្បីបង្កើនចំណេះដឹង និងជាគន្លឹះផ្តល់ដល់កសិករក៏ដូចជាមិត្តអ្នកអានស្តីពីការដាំដុះដំណាំម្ទេសដៃនាងដែលអនុវត្តតាមកសិកម្មល្អ(GAP) ឱ្យកាន់តែទូលំទូលាយនៅកម្ពុជា។
- ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវបច្ចេកទេស និងវិធីសាស្ត្រដាំដុះម្ទេសដៃនាងស្របតាមការអនុវត្តតាមកសិកម្មល្អ(GAP) ។
- ដើម្បីបង្កើនសុវត្ថិភាព និងសុខុមាលភាពដល់ពលរដ្ឋយើង
- ដើម្បីបង្កើនប្រាក់ចំណូលដល់កសិករ

មាតិកា

សេចក្តីផ្តើម 2

១.បច្ចេកទេសដាំដុះ 3

១.១ ការជ្រើសរើសពូជ 3

១.២ ការរៀបចំដី 3

១.៣. ការធ្វើរានបណ្តុះកូន 5

១.៤. ការរៀបចំដីបណ្តុះកូន 6

១.៥ ការរៀបចំបណ្តុះកូន 6

១.៦. ការដាំកូនម្ទេស 7

២. ការថែទាំ 7

២.១. ការដាក់ជី 7

២.២. ការដោតទំរ និងការតាក់តែងមែក 10

២.៣. ការស្រោចស្រព 11

៣. ការគ្រប់គ្រងជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ 11

៣.១. ជំងឺអង់ត្រាក់ណូស 11

៣.២. ជំងឺបាត់តេរីអុច ឬជំងឺច្រេះ 12

៣.៣. ជំងឺស្រពោន 13

៣.៤. រុយស 13

៤. បច្ចេកទេសមុន និងក្រោយពេលប្រមូលផល 15

ឯកសារយោង 18

អារម្ភកថា

សៀវភៅគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការដាំដុះដំណាំម្ទេសដៃនាង អនុវត្តតាមកសិកម្មល្អ(GAP) ត្រូវបានរៀបរៀងឡើងដោយនាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម។ សៀវភៅនេះមានគោលបំណងសំខាន់គឺផ្តល់ជូនកសិករ និងអ្នកអាននូវគំនិតដែលជាគន្លឹះសម្រាប់យកទៅអនុវត្តការងារដាំដុះដំណាំម្ទេសដៃនាង ដើម្បីឱ្យទទួលបានផលិតផលល្អ និងគោរពតាមស្តង់ដារសុវត្ថិភាពចំណីអាហារតាមគោលការណ៍អនុវត្តតាមកសិកម្មល្អ(GAP) ។

សៀវភៅនេះបានធ្វើការអត្ថាធិប្បាយចំណុចសំខាន់ៗ ដែលជាគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការដាំដុះដំណាំម្ទេសដៃនាងអនុវត្តតាមកសិកម្មល្អ(GAP)។ យើងជឿជាក់ថាព័ត៌មានទាំងឡាយដែលបានសរសេររៀបរៀងនៅក្នុងសៀវភៅនេះពិតជាមិនទាន់មានន័យគ្រប់គ្រាន់ គឺអាចនៅមានការខ្វះចន្លោះឬក៏ជាក់លាក់ឥតល្អៀងនោះឡើយ យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថានាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មនឹងខិតខំបំពេញបន្ថែម ឬក៏កែលម្អនៅពេលអនាគតស្របតាមបរិបទបច្ចេកវិទ្យាជឿនលឿនព្រមទាំងទទួលបាននូវព័ត៌មានឬទិន្នន័យផ្សេងៗពីការពិសោធន៍សិក្សាស្រាវជ្រាវបន្ថែមទៀត។

នាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មសង្ឃឹមថាសៀវភៅនេះនឹង បានចូលរួមជាជំនួយយ៉ាងច្រើនចំពោះកសិករ និងមិត្តអ្នកអានសម្រាប់ជាប្រទីប ឬជាពុទ្ធិផ្ទាល់ខ្លួន និងសម្រាប់អប់រំផ្សព្វផ្សាយបន្ត។ ជាមួយគ្នានេះក៏សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះថ្នាក់ដឹកនាំនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មដែលបានជំរុញឱ្យមានការបោះពុម្ពនេះឡើង។

សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីបច្ចេកទេសរបស់នាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំដែលបានជួយជ្រោមជ្រែងផ្តល់ជាគំនិតយោបល់ និងចំណេះដឹងដើម្បីកើតចេញជាសៀវភៅនេះឡើង។

ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០២២

សេចក្ដីផ្ដើម

ម្ទេស គឺដំណាំមួយប្រភេទដែលត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ និងពេញនិយមប្រើប្រាស់ជាយូរលង់ណាស់មកហើយ មិនតែប៉ុណ្ណោះវាត្រូវបានគេដាំដុះនៅពាសពេញពិភពលោក។ លក្ខណៈពិសេសរបស់ម្ទេសគឺមានរសជាតិហឹរ ដែលប្រជាជននៅលើពិភពលោកនិយមបរិភោគជាពិសេសនៅតំបន់អាស៊ី ពេលទុំមានពណ៌ក្រហមក្លិនឆ្ងួល ហើយអាចលូតលាស់យូរឆ្នាំជាងពូកដំណាំក្នុងគ្រួសារដូចគ្នា ។

ម្ទេស គឺជាដំណាំដែលមិនងាយស្រួលនៅក្នុងការដាំដុះប៉ុន្មានទេ វា។ ទាមទារឱ្យអ្នកផលិតមានការយល់ដឹងច្បាស់លាស់អំពីបច្ចេកទេសដូចជា ការរៀបចំដី ការគ្រប់គ្រងទឹក និងការថែទាំផ្សេងៗជាច្រើនទៀត ។

ការអនុវត្តកសិកម្មល្អ (GAP) គឺជាស្តង់ដារស្ម័គ្រចិត្តមួយសម្រាប់ការអនុវត្តការងារកសិកម្មល្អ ក្នុងអំឡុងពេលធ្វើផលិតកម្ម ពេលប្រមូលផល និងក្រោយពេលប្រមូលផលបន្លែ ផ្លែឈើស្រស់ ដើម្បីការពារ និងកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ដែលអាចកើតឡើងឱ្យនៅទាបបំផុត ដើម្បីទទួលបានផលិតផលដែលមានគុណភាព និងផ្តល់នូវសុវត្ថិភាពដល់អ្នកបរិភោគ។

គោលបំណងរួមនៃការអនុវត្តកសិកម្មល្អ (GAP)

១. សុវត្ថិភាពចំណីអាហារ

ជៀសវាងការប្រើប្រាស់នូវសារធាតុគីមីលើសកម្រិតដោយចេតនា ឬ អចេតនាលើផលិតផលដែលនាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់សុខភាពមនុស្ស នៅមុនពេល អំឡុងពេល និងក្រោយពេល ប្រមូលផល។

២. គុណភាពផលិតផល

ជ្រើសរើសពូជសុទ្ធ មានប្រភពច្បាស់លាស់ និងការថែទាំ ការផ្តល់សារធាតុចិញ្ចឹមសមស្រប ដើម្បីទទួលបានផលិតផលដែលមានគុណភាព នៅមុនពេល អំឡុងពេល និងក្រោយពេលប្រមូលផល។

៣. សុវត្ថិភាព និងសុខុមាលភាពកម្មករ

បង្កលក្ខខណ្ឌសុវត្ថិភាព អនាម័យ ដល់កម្មករ ដើម្បីបង្ការរាល់ហានិភ័យដែលអាចប៉ះពាល់ដល់សុខភាព នៅមុនពេល អំឡុងពេល និងក្រោយពេលប្រមូលផល។

៤. ការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន

ជៀសវាងរាល់សកម្មភាពទាំងឡាយណាដែលអាចធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន នៅមុនពេល អំឡុងពេល និងក្រោយពេលប្រមូលផល។

១.បច្ចេកទេសដាំដុះ

១.១ ការជ្រើសរើសពូជ

កត្តាពូជគឺជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់ក្នុងការចូលរួមចំណែកធ្វើឱ្យការដាំដុះបានល្អប្រសើរ អាចទទួលបានទិន្នផលខ្ពស់ ។

ការជ្រើសរើសពូជត្រូវមានលក្ខណៈសម្បត្តិដូចខាងក្រោម៖

- ពូជសុទ្ធល្អ មានប្រភពច្បាស់លាស់ (ពូជក្នុងស្រុក ឬពូជបង្កាត់)និងផ្តល់ឱ្យទិន្នផលខ្ពស់
- ពូជមានអាយុកាលត្រឹមត្រូវ ឬពូជមិនប្រកាន់រដូវ
- ពូជធន់ទ្រាំទៅនឹងអាកាសធាតុ ជំងឺ សត្វល្អិត និងកត្តាចង្រៃផ្សេងៗ
- ពូជដែលមានលក្ខណៈសមស្របទៅនិងការដាំដុះ
- ពូជមានគុណភាពល្អ និងមានអត្រាដំណុះខ្ពស់លើស ៨៥%
- ត្រូវជ្រើសរើសពូជដែលមានតម្រូវការទីផ្សារខ្ពស់
- ចំពោះពូជដំណាំដែលផលិតដោយខ្លួនឯងត្រូវជ្រើសរើសគ្រាប់ពូជចេញពីដើមមេបាដែលមានប្រភពច្បាស់លាស់ និងត្រូវកត់ត្រាពីប្រភព កាលបរិច្ឆេទនៃការផលិតពូជ
- ត្រូវទិញកូនដំណាំដែលផលិតស្របតាមបច្ចេកទេស និងមានការទទួលស្គាល់ពីស្ថាប័នកសិកម្ម និងត្រូវកត់ត្រាឈ្មោះ អាសយដ្ឋានអ្នកផ្គត់ផ្គង់ និងកាលបរិច្ឆេទនៃការផ្គត់ផ្គង់
- ទីកន្លែង និងសម្ភារៈនៃការផលិតពូជត្រូវតែស្អាតមិនមានភាពកខ្វក់ឡើយ

ពូជមានគុណភាពល្អ

១.២ ការរៀបចំដី

ត្រូវដឹងពីប្រវត្តិនៃការដាំដុះពីមុន ជំរាលដី ដីមានជីជាតិ និងមានប្រភពទឹកស្រោចស្រពល្អ។ ត្រូវវាយតម្លៃប្រភពដែលអាចចម្លងសារធាតុគីមីជីវសាស្ត្រ ប្រវត្តិនៃការប្រើប្រាស់កសិដ្ឋានពីមុន និងការប្រើប្រាស់បច្ចុប្បន្ន និងសកម្មភាពនានានៃដី ឬកសិដ្ឋានដែលនៅក្បែរ។ ប្រភពនៃការចម្លងមានដូចជា កន្លែងជីកយករ៉ែ គំនសំរាម រោងចក្រ សិប្បកម្ម កសិដ្ឋានចិញ្ចឹមសត្វ។ កន្លែងមានហានិភ័យសំខាន់ៗទាំងនោះត្រូវចាត់វិធានការ និងកត់ត្រារាល់សកម្មភាពហានិភ័យនោះ

ក. ការភ្ជួររាស់

- ត្រូវសំអាតដីចំការ និងរើសស្មៅចេញឱ្យអស់មុនពេលភ្ជួរដី (គោ ឬគោយន្ត) ភ្ជួរដីឱ្យបាន ២ ទៅ ៣ ដងក្នុងជម្រៅពី ២០ ទៅ ៣០ស.ម
- ត្រូវភ្ជួររាស់បំបែកដីឱ្យបានម៉ដល្អ រួចហាល ឱ្យបានពី ១០ ទៅ ១៥ថ្ងៃ ។

ភ្ជួរដីជម្រៅ២៥ - ៣០សម

ហាលថ្ងៃរយៈពេលពី ៧-១០ ថ្ងៃ

ខ. ការរៀបចំលើករង

- ការលើករង
  - ទទឹងរងៈ ១ម៉ែត្រ និងបណ្ដោយទៅតាមលទ្ធភាពដី ប៉ុន្តែមិនឲ្យលើសពី ១៥ម៉ែត្រ ជាហេតុធ្វើឱ្យពិបាកក្នុងការថែទាំដូចជាស្រោចទឹក ដកស្មៅជាដើម
  - កំពស់រងៈ នៅរដូវប្រាំងពី ២០-៣០សង់ទីម៉ែត្រ និងរដូវវស្សាពី ៣០-៥០សង់ទីម៉ែត្រ
  - ដាក់ជីលាមកសត្វស្ងួត ឬជីកំប៉ុស្ដ៍ ក្នុងបរិមាណ ២-៣គីឡូក្រាម ក្នុងផ្ទៃដី១ម៉ែត្រការ៉េ និងដាក់ជីគីមី អិន-ប៉េ-កា (២០-២០-១៥ , ១៥-១៥-១៥) លាយច្របល់ជាមួយដី
  - ការគ្របរងដាំៈ អាចទប់ស្កាត់ការហូរច្រោះរង ការពារសំណើមដី និងកាត់បន្ថយការដុះស្មៅ

➢ **ធ្វើរងប្រើប្លាស្ទិចគ្របដី**

លើករងកម្ពស់ ៣០សម

១.កាធ្វើបន្ទះឬស្សីសម្រាប់ខ្ទាស់

២.ដោតកន្លាសឬស្សីនៅជារង
នឹងខាងចុងរង

៣.លាតសន្ទឹងដុំប្លាស្ទីច

៤.ដោតកន្លាសឬស្សីនៅសង់

៥.យកដីសង្កត់ជើងរងសងខាង

៦.ចោះរណ្ដៅដាំកូនខាងរងប្រវែង
ដោយប្រើកំប៉ុងពី១៥-២០ស.ម

ចំណាំ:

- ប្រើប្រាស់វត្ថុធាតុដើមទាំងឡាយណាដែលអាចរកបានដូចជា ឫស្សី ឬធាងត្នោត។ គ្របប្លាស្ទិចឱ្យតឹងល្អរាបស្មើជាប់នឹងផ្ទៃរងដី (ប៉ុន្តែកុំឱ្យតឹងខ្លាំងអាចរហែកប្លាស្ទិច) ជៀសវាងកុំឱ្យមានប្រហោះខ្យល់នៅខាងក្នុងអាចបង្កឱ្យរលាកកូនដំណាំ
- ក្នុងករណីដីមានគ្រួសធំៗនៅតាមរង ជាហេតុបណ្ដាលឱ្យប្លាស្ទិចរហែកយើងអាចយកចំបើង ឬអង្កាមគ្របពីលើប្លាស្ទិក។

១.៣. ការធ្វើរានបណ្ដុះកូន

- ដំបូលសម្រាប់គ្របរានៈ កំពស់ ១,៨ ទៅ ២ម៉ែត្រ ដើម្បីងាយស្រួលចេញចូលថែទាំ
- កំពស់រានៈ ០,៥-០,៧ម៉ែត្រពីដី
- ទទឹងរានៈ ០,៨-១ម៉ែត្រ
- ធ្វើដំបូលការពារទឹកភ្លៀង និងសំណាញ់ការពារពន្លឺថ្ងៃ (គប្បីសំណាញ់ពណ៌បៃតង)
- ធ្វើសំណាញ់ព័ទ្ធជុំវិញដើម្បីការពារសត្វល្អិត។

ធ្វើបែបនេះ ៖ កាត់បន្ថយការរលួយកូន គ្រាប់ដុះបានល្អ និងការពារបានពីការឆ្លងជំងឺពីសត្វល្អិតចង្រៃ។

១.៤. ការរៀបចំដីបណ្ដុះកូន

- យកដីមានជីជាតិ ១ភាគលាយជាមួយជីលាមកគោស្ងួត ឬជីកំប៉ុស្ដ៍ ២ភាគ និងផេះអង្កាម ២-៣ភាគ (ផេះអង្កាមត្រូវត្រាំទឹករយៈពេល ៣-៤យប់)
- យកល្បាយដីបានលាយច្របល់ហើយលីងរហូតក្ដៅសព្វទាំងអស់ផលប្រយោជន៍នៃការលាយដីគឺ៖
  - គ្រាប់បន្លែងាយដុះ ឬសដុះលូតលាស់ល្អ
  - កូនបន្លែស្រូបយកជីជាតិបានគ្រប់គ្រាន់
  - សម្លាប់គ្រាប់ស្មៅចង្រៃដែលដុះដណ្ដើមជីជាតិពីកូនបន្លែ
  - សម្លាប់មេរោគ ពងដង្កូវ និងសត្វល្អិតចង្រៃដែលមាននៅក្នុងល្បាយដី ដែលបង្កឱ្យកូនបន្លែរលួយ។

១.៥ ការរៀបចំបណ្ដុះកូន

- ត្រូវរៀបចំបណ្ដុះកូនបន្លែ ស្របពេលជាមួយគ្នានឹងការរៀបចំដី
- ការបណ្ដុះកូនបន្លែមានពីររបៀប៖

ក. បណ្ដុះគ្រាប់មុន

- យកគ្រាប់ដាក់ពង្រាយក្នុងក្រណាត់ស្បៃជក់ទឹកបន្ទាប់មករុំគ្រាប់ឱ្យហប់ល្អ
- ស្រោចទឹករៀងរាល់ថ្ងៃដើម្បីឱ្យក្រណាត់ស្បៃសើម ហើយដាក់ទីកន្លែងហប់មានកំដៅ
- ផ្អាប់គ្រាប់រយៈពេល ១-២យប់
- ជ្រើសរើសយកគ្រាប់បែកមាត់ដាក់១គ្រាប់ ក្នុងកន្ទោង ឬ១រន្ធថាសបណ្ដុះ
- ដាក់គ្រាប់ជំរៅ ១ស.ម ប្រសិនបើដាក់គ្រាប់ជ្រៅពេក ឬរាក់ពេក វាធ្វើឲ្យគ្រាប់មិនដុះ
- រោយដីស្ដើងៗគ្របពីលើ បន្ទាប់មកស្រោចទឹកឱ្យជោគរៀងរាល់ពេលព្រឹក (១-២ដងក្នុង១ថ្ងៃអាស្រ័យតាមស្ថានភាពដី) ប្រសិនបើដីស្ងួតពេក អាចធ្វើឱ្យគ្រាប់មិនដុះ។

ខ. ការបណ្តុះកូនក្នុងថាសបណ្តុះ ឬ កន្ទោង

- យកគ្រាប់ស្ងួតចំនួន១គ្រាប់ដាក់បណ្តុះផ្ទាល់ ក្នុង១កន្ទោង ឬ ១រន្ធថាសបណ្តុះ។
- ដាក់គ្រាប់ជំរៅ ១ស.ម ប្រសិនបើដាក់គ្រាប់ជ្រៅពេក ឬរាក់ពេក អាចធ្វើឱ្យគ្រាប់មិនដុះ
- រោយដីស្តើងៗគ្របពីលើ បន្ទាប់មកស្រោចទឹកឱ្យជោគរៀងរាល់ពេលព្រឹក (១-២ដងក្នុង១ថ្ងៃអាស្រ័យតាមស្ថានភាពដី) ប្រសិនបើដីស្ងួតពេក អាចធ្វើឱ្យគ្រាប់មិនដុះ។
- យកថាស ឬកន្ទោងដែលបានដាក់គ្រាប់ហើយ ទៅដាក់លើរាន ដែលមានសំណាញ់សត្វល្អិតការពារ។

១.៦. ការដាំកូនម្ទេស

- បន្ទាប់ពីកូនម្ទេសដុះបានអាយុ ២២-២៥ថ្ងៃ (កូនម្ទេសដុះស្លឹក ៤-៥សន្លឹក) អាចយកទៅដាំបាន
- ត្រូវយកកូនម្ទេសដាក់ឲ្យត្រូវពន្លឺថ្ងៃរយៈពេលពី ៣-៥ ថ្ងៃ និងកាត់បន្ថយការស្រោចទឹកដើម្បីឲ្យកូនម្ទេសមានសុខភាពល្អមុននឹងយកកូនទៅដាំក្នុងចំការ។
- បញ្ចូលទឹកតាមចន្លោះរងនៅពេលព្រឹក (ប្រសើរបំផុតសម្រាប់រងដាំដោយគ្របប្លាស្ទិចប៉ុណ្ណោះ)
- ដកកូនម្ទេសថ្នមៗចេញពីថាសបណ្តុះដោយយកដៃម្ខាងរុញបាទថាសឡើងលើដៃម្ខាងទាញគល់កូនម្ទេសដកចេញពីថាស។
- ដាក់ថ្នាំពុលកសិកម្ម ដាយណូតីហ្វូយរ៉ាន់ (Dinotefuran) មុនពេលដាំ ២គ្រាម/រណ្តៅ។ យើងអាចដាក់មុន ឬ ក្រោយពេលដាំ (យ៉ាងយូរ៧ថ្ងៃបន្ទាប់ពីដាំ) ដើម្បីការពារសត្វល្អិតចង្រៃបំផ្លាញដំណាំដូចជាពពួកសត្វល្អិតជញ្ជក់ (រុយស ចៃ ទ្រីប...)
- ដាំកូនម្ទេសដាក់ត្រឹមដីកំណើត (ដីបណ្តុះ)

២. ការថែទាំ

២.១. ការដាក់ជី

ក. ទីតាំងដាក់ជីបំប៉ន

- រងគ្របប្លាស្ទិច ឬ គ្របចំបើង ត្រូវយកឈើបុករណ្តៅសងខាងគុម្ព ទើបដាក់ជី

- រយៈពេល២សប្តាហ៍បន្ទាប់ពីដាំកូនត្រូវដាក់ជីចំងាយ ៥ស.ម ពីគល់
- រយៈពេល៤សប្តាហ៍បន្ទាប់ពីដាំកូនត្រូវដាក់ជីចំងាយ ១០ស.ម ពីគល់
- ប្រសិនបើលើសពី៦សប្តាហ៍ ត្រូវដាក់ជីនៅចន្លោះកណ្តាលពីគុម្ពមួយទៅគុម្ពមួយ។

ខ. ពេលវេលាដាក់ជីបំប៉ន

- ត្រូវដាក់ជីបំប៉នឱ្យបានទៀងទាត់ចន្លោះពេលពី ៧-១៥ថ្ងៃ ម្តងបន្ទាប់ពីដាំកូនបន្លែ គឺអាស្រ័យតាមប្រភេទដី។ ចំពោះដីខ្សាច់ត្រូវដាក់ជីឱ្យបានញឹកញាប់ក្នុងបរិមាណតិចជាងដីមានល្បាយច្រើនជាងខ្សាច់។
- មិនត្រូវដាក់ជីនៅពេលថ្ងៃក្តៅដើម្បីជៀសវាងកាប៉ះពន្លឺថ្ងៃក្តៅខ្លាំងធ្វើឱ្យជីភាយហើយឆួលខ្លោចស្លឹកដើម
- ស្រោចទឹកភ្លាមបន្ទាប់ពីដាក់ជីរួច(ជៀសវាងដាក់ជីគីមីនៅពេលថ្ងៃក្តៅ វាបង្កឱ្យឆួលខ្លោចដំណាំ)

គ. បរិមាណជីដែលត្រូវប្រើ

ចំនួនថ្ងៃបន្ទាប់ពីដាំ	ប្រភេទជី	បរិមាណជី	កន្លែងដាក់ជី
មុនដាំ ៥ថ្ងៃ ឬពេលដាំ	ជីអិន ប៉េ កា (២០-២០-១៥,១៥-១៥-១៥)	១០ក្រាម/ដើម	ទ្រាប់បាត
	ជីសរីរាង្គ	២គីឡូក្រាម/ដើម	ទ្រាប់បាត
៩	ជីអិន ប៉េ កា (២០-២០-១៥,១៥-១៥-១៥)	៥ក្រាម/ដើម	បំប៉ន
	ជីអាសូត (៤៦-០-០)	៥ក្រាម/ដើម	បំប៉ន
២៣	ជីអិន ប៉េ កា (២០-២០-១៥,១៥-១៥-១៥)	៥ក្រាម/ដើម	បំប៉ន
	ជីអាសូត (៤៦-០-០)	៥ក្រាម/ដើម	បំប៉ន
៣៧	ជី អិនប៉េ (១៦-២០-០)ឬជីអិនប៉េ កា(២០-២០-១២)	៥ក្រាម/ដើម	បំប៉ន
	ជី ប៉ូតាស្យូម (០-០-៦០)	១០ក្រាម/ដើម	បំប៉ន
៥១	ជីអិន ប៉េ កា (២០-២០-១៥,១៥-១៥-១៥)	៥ក្រាម/ដើម	បំប៉ន
៦៥	ជី អិនប៉េ (១៦-២០-០)ឬជីអិនប៉េ កា(២០-២០-១២)	៥ក្រាម/ដើម	បំប៉ន
	ជី ប៉ូតាស្យូម (០-០-៦០)	១០ក្រាម/ដើម	បំប៉ន
៧៩	ជីអិន ប៉េ កា (២០-២០-១៥,១៥-១៥-១៥)	៥ក្រាម/ដើម	បំប៉ន
៨៦	ជី ប៉ូតាស្យូម (០-០-៦០)	៥ក្រាម/ដើម	បំប៉ន
៩៣	ជីអិន ប៉េ កា (២០-២០-១៥,១៥-១៥-១៥)	៥ក្រាម/ដើម	បំប៉ន
១០៣	ជីអិន ប៉េ កា (២០-២០-១៥,១៥-១៥-១៥)	៥ក្រាម/ដើម	បំប៉ន

- បាញ់ជីបំប៉នស្លឹក បន្ទាប់ពីដាំកូនម្ទេសអាយុបាន៧ថ្ងៃ រហូតដល់ពេលចាប់ផ្តើមចេញផ្កាដំបូង រៀងរាល់៧ថ្ងៃម្តង
- បាញ់ជីបំប៉នផ្កាផ្លែ បន្ទាប់ពីម្ទេសចាប់ផ្តើមចេញផ្កាដំបូង រៀងរាល់៧ថ្ងៃម្តង

- ត្រូវដាក់ពីចំងាយ ពី ៥ ទៅ ១៥ ស.ម ពីគល់ម្ទេស។ លប់ដីពីលើ បន្ទាប់ពីដាក់ជីរួច
- ជី១០ក្រាម (ប្រហែល ១ស្លាបព្រាបាយស្មើ) និងជី៥ក្រាម (ប្រហែល កន្លះស្លាបព្រាបាយ)
- បរិមាណជីដែលដាក់ខាងលើនេះអាស្រ័យទៅតាមស្ថានភាពលូតលាស់ដំណាំម្ទេស។

ចំណាំ:

- ទីកន្លែងធ្វើជី និងថ្នាំពុលធម្មជាតិត្រូវស្ថិតនៅឆ្ងាយពីទីកន្លែងដាំដុះ និងប្រភពទឹក
- ជីកំប៉ុស្តត្រូវតែពុកផុយល្អ គ្មានកំដៅ និងអាយុលើសពី ៣ ទៅ ៤ខែ ឡើងទៅ
- ការផលិតជីកំប៉ុស្តត្រូវសាងសង់រោងសម្រាប់ស្តុកទុកជីកំប៉ុស្ត
- ត្រូវកត់ត្រាឱ្យបានច្បាស់លាស់ ពីថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំដាក់ជី ឈ្មោះផលិតផល អ្នកប្រើប្រាស់ ប្រភព កន្លែងប្រើប្រាស់ និងបរិមាណប្រើប្រាស់

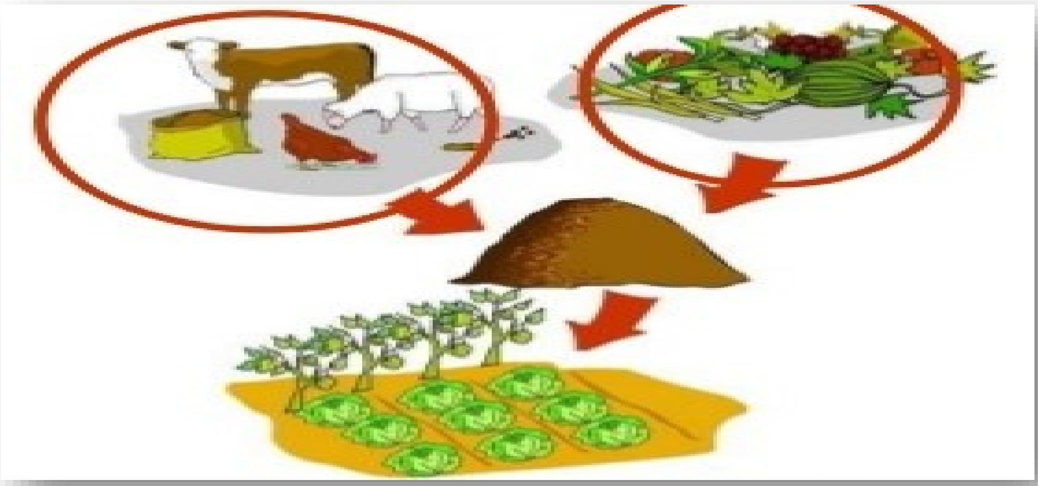

ប្រក់ស្លឹករបាំងឫស្សី

ប្រក់ស្លឹករបាំងបិតដី

ប្រក់តង់របាំងបេតុង

ប្រក់ស្លឹករបាំងបេតុង

២.២. ការដោតទំរ និងការកាត់តែងមែក

- ត្រូវដោតទ្រើងឱ្យរួចរាល់បន្ទាប់ពីដាំកូនម្ទេសរួចរាល់រយៈពេល២សប្តាហ៍
- ការដោតទ្រើងតាមរបៀបផ្សេងៗគ្នា ដែលអាចធ្វើបាន ដើម្បីទប់ដើម មែក ធ្លាក់មកលើដី
- កាត់ខ្នែងផ្នែកខាងក្រោម ដើម្បីឱ្យមានខ្យល់ និងពន្លឺចេញចូលគ្រប់គ្រាន់

២.៣. ការស្រោចស្រព

- បន្ទាប់ពីដាំកូននៅលើរងរយៈពេល២សប្តាហ៍ ត្រូវស្រោចទឹកកូនម្ទេសរៀងរាល់ថ្ងៃដើម្បីឱ្យឫសរបស់វារឹងមាំ និងលូតលាស់បានល្អ។
- កុំទុកដីឱ្យស្ងួតរយៈពេលយូរថ្ងៃជាប់ៗគ្នារហូតដល់៣ថ្ងៃ ជាពិសេសក្នុងពេលម្ទេសចេញផ្កា និងផ្លែ
- ស្រោចទឹកតាមចន្លោះរង
- ត្រូវប្រើប្រាស់ទឹកស្អាត (គ្មានសារធាតុពុលគីមី និងមេរោគ) ក្នុងការស្រោចស្រពដំណាំ ការលាយដីបាញ់ថ្នាំ និងការលាងសម្អាត
- ត្រូវវិភាគទឹកយ៉ាងហោចណាស់ឱ្យបានមួយឆ្នាំម្តង
- ត្រូវស្រោចស្រពឱ្យស្របតាមដំណាក់កាលលូតលាស់របស់ដំណាំម្ទេស ក្នុងករណីមានលទ្ធភាពអាចប្រើប្រព័ន្ធតំណក់ទឹកកាន់តែល្អ
- ការពារប្រភពទឹកកុំឱ្យមានកាកសំណល់សត្វ សំរាម ឬសារធាតុកខ្វក់ផ្សេងៗហូរចូលក្នុងប្រភពទឹក។

៣. ការគ្រប់គ្រងជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ

៣.១. ជំងឺអង់ត្រាក់ណូស

ជំងឺនេះច្រើនកើតមាននៅពេលចាប់ផ្តើមប្រមូលផ្លែម្ទេស វាកើតមាននៅលើផ្លែទុំ ឬ ផ្លែខ្ចី។ ជំងឺអង់ត្រាក់ណូសកើតមានដោយសារប្រើគ្រាប់មានជាប់ជំងឺនេះ ឬ ឆ្លងពីកាកសំណល់ដំណាំដែលមានជំងឺនេះក្នុងចម្ការ។ ការស្រោចទឹកភ្លៀង និងទឹកសន្សើមដែលធ្លាក់ពីដើមមានជំងឺគឺជាលក្ខខណ្ឌសមស្របសម្រាប់ជំងឺរីករាលដាលលឿនទៅដើមដទៃទៀតនៅក្នុងចំការ។

វិធីការពារ

- ជ្រើសរើសគ្រាប់ពូជមានគុណភាពល្អ គ្មានជំងឺ និងសត្វល្អិតបំផ្លាញ
- ដាំដំណាំឆ្លាស់
- ប្រមូលដើមដែលមានជំងឺយកទៅកប់ ឬដុតចោល
- បាញ់ថ្នាំផ្សិតរវាង ៧-១០ថ្ងៃម្តងពីខាងក្រោមស្លឹក និងខាងលើស្លឹកនៅពេលល្ងាច។ យើងអាចជ្រើសរើសយកថ្នាំផ្សិត ខាងក្រោមដែលមាននៅលើទីផ្សារបាញ់ឆ្លាស់គ្នា។ ថ្នាំពុលកសិកម្មសម្រាប់កំចាត់ជំងឺពពួកផ្សិតដូចជាៈ
    - ម៉ង់កូហ្សេប លាយជាមួយមេតាឡាក់ស៊ីល (Mancozeb + Metalaxyl) ឬ
    - អាហ្សូហ្ស៊ីនស្រូប៊ីន (Azoxystrobin) ឬ ក្លរ៉ូថាឡូនីល (Chlorothalonil) ឬ កាប់តែនCaptan) ឬ
    - ផ្សិតជីវសាស្ត្រទ្រីកូឌែម៉ា

៣.២. ជំងឺបាត់តេរីអុច ឬជំងឺច្រេះ

ជំងឺនេះ កើតមាននៅលើស្លឹក ទងស្លឹក ផ្លែ និងដើម។ ជំងឺនេះបណ្តាលមកពី ប្រើគ្រាប់ពូជមានមេរោគ ឆ្លងកាកសំណល់បន្លែ មានជំងឺក្នុងចម្ការ ស្រោចទឹកពីលើផ្លែប៉ះស្លឹក ដើម មានសន្សើម និងភ្លៀងធ្លាក់ច្រើន និងសីតុណ្ហភាពខ្ពស់។

វិធីការពារ

- ដាំពូជម្ទេសមានគុណភាពល្អ គ្មានជំងឺនេះ និងជ្រើសរើសយកតែកូនម្ទេសដែលគ្មានជំងឺនេះទៅដាំ និងប្រមូលផ្លែ ស្លឹក ដើមមានជំងឺទៅកប់ឬដុតចោល
- បាញ់ថ្នាំផ្សិតរវាង ៧-១០ថ្ងៃម្តងពីខាងក្រោមស្លឹក និងខាងលើស្លឹកនៅពេលល្ងាច។ យើងអាចជ្រើសរើសយកថ្នាំផ្សិត ខាងក្រោមទៅបាញ់ឆ្លាស់គ្នា។ ថ្នាំពុលកសិកម្មសម្រាប់កម្ចាត់ជំងឺពពួកផ្សិតដូចជាៈ

- ម៉ងកូហ្សែប លាយជាមួយមេតាឡាក់ស៊ីល (Mancozeb + Metalaxyl) ឬបាញ់ថ្នាំផ្សិតកូភើ (Copper) ឬផ្សិតជីវសាស្ត្រទ្រីកូឌែម៉ា

៣.៣. ជំងឺស្រពោន

ជំងឺនេះចាប់ផ្តើមស្រពោនស្លឹកនៅផ្នែកខាងក្រោម (ចំពោះកូនម្ទេសវិញគឺស្រពោនពីស្លឹកនៅផ្នែកខាងលើ) បន្ទាប់មកដើមម្ទេសចាប់ផ្តើមស្រពោនទាំងអស់។ បាក់តេរីបង្ករជំងឺនេះរស់នៅក្នុងដីបាន រយៈពេលយូរ។ ប្រសិនបើសំណើមបរិយាយកាសខ្ពស់ និងដើមម្ទេសមានសំណើមខ្ពស់ គឺជំងឺនេះនឹងរីករាលដាលបាយ៉ាងឆាប់រហ័ស។

វិធីការពារ

- ជ្រើសរើសដីបណ្តុះដែលគ្មានជំងឺ
- ជ្រើសរើសពូជធន់ទ្រាំទៅនឹងអាកាសធាតុ ជំងឺ សត្វល្អិត និងកត្តាចង្រៃផ្សេងៗ
- ដាំដំណាំឆ្លាស់ (ដាំដំណាំមិនមែនគ្រួសារ/អំបូរជាមួយម្ទេស)
- ដាំកូនម្ទេសដែលមានឫសល្អ
- ប្រមូលដំណាំដែលកើតជំងឺកប់ ឬ ដុតចោល
- រងដំណាំដែលកើតជំងឺស្រពោន មិនត្រូវបង្ហូរទឹកចេញទៅរងផ្សេងទៀតទេពីព្រោះវាអាចឆ្លងជំងឺពេញចំការទាំងមូលបានយ៉ាងឆាប់រហ័សបំផុត។

៣.៤. រុយស

រុយសវាបំផ្លាញធ្ងន់ធ្ងរអាចធ្វើឱ្យដំណាំលូតលាស់ខ្សោយ តាមរយៈជញ្ជក់រុក្ខរសពីដើម ។ វាធ្វើឱ្យស្លឹកឡើងពណ៌លឿង និងដើមបាត់បង់កម្លាំងលូតលាស់។ ទឹកដមរុក្ខជាតិ (honeydew) ត្រូវបានផលិតចេញមក ជម្រុញឱ្យមានការដុះផ្សិតពណ៌ខ្មៅ ដែលកាន់តែកាត់បន្ថយកម្លាំងលូតលាស់របស់ដើម ។

មេពេញវ័យ *Bemisia tabaci*

ពង *Bemisia*

ដុកឡឿ និងមេពេញវ័យ *Bemisia*

វិធីការពារ និងកំចាត់

- ប្រើអន្ទាក់ពណ៌លឿង និងប្រើប្លាស្ទិចគ្របដីដើម្បីកាត់បន្ថយចំនួនពពួករុយស
- ប្រើថ្នាំពុលកសិកម្ម ដោយណូតីហ្វុយរ៉ាន (Dinotefuran) មុនពេលដាំ ២ក្រាម/រណ្តៅ។ យើងអាចដាក់មុន ឬ ក្រោយពេលដាំ (យ៉ាងយូរ៧ថ្ងៃបន្ទាប់ពីដាំ) ដើម្បីការពារសត្វល្អិតចង្រៃបំផ្លាញដំណាំ ដូចជាពពួកសត្វល្អិតជញ្ជក់រុយស និងសត្វល្អិតជញ្ជក់ផ្សេងៗទៀត
- បាញ់ថ្នាំពុលកសិកម្មដូចជាៈ អ៊ីមីដាក្លូព្រីដ (Imidacloprid) ឌីយ៉ាស៊ីណុល (Diazinon) អាបាមិចទីន (Abamectin)

សំគាល់៖ មិនត្រូវយកថ្នាំពុលកសិកម្មលាយបញ្ចូលចូលគ្នាច្រើនមុខ សម្រាប់បាញ់ទេព្រោះថ្នាំអាចមានប្រតិកម្មជាមួយគ្នាបណ្តាលឱ្យគ្មានប្រសិទ្ធភាព។

- ត្រូវជ្រើសរើសយកក្បាលបាញ់ទុយោមានលក្ខណៈសាចល្អ ទើបថ្នាំនៅជាប់នឹងដើម និងស្លឹកបន្លែ
- ត្រូវប្រើទឹកស្អាតលាយជាមួយថ្នាំ
- ត្រូវបាញ់នៅខាងលើ និងខាងក្រោមផ្ទៃស្លឹក តាមត្រួយស្លឹក និងដើមឱ្យសព្វល្អ
- ត្រូវបាញ់ថ្នាំពុលកសិកម្មនៅពេលល្ងាច

<u>**ចំណាំ**</u>

- ត្រូប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្មដែលបានចុះបញ្ជីកា និងប្រើប្រាស់ទៅតាមការណែនាំលើសំបកដប ឬ កញ្ចប់ថ្នាំ
- ពេលបាញ់ថ្នាំត្រូវពាក់វ៉ែនតាការពារភ្នែក មួក ស្រោមដៃ ម៉ាស ស្បែកជើងកវែង និងអាវការពារ
- ក្រោយពេលបាញ់ថ្នាំរួចត្រូវលាងសម្អាត និងទុកសម្ភារៈឱ្យបានត្រឹមត្រូវ
- ត្រូវទុកដាក់ថ្នាំកសិកម្មឱ្យបានត្រឹមត្រូវនៅទីកន្លែងមានសុវត្ថិភាពល្អ និងមានខ្យល់ចេញចូលល្អ
- ថ្នាំកសិកម្មត្រូវដាក់ឱ្យដាច់ដោយឡែកពីគ្រាប់ពូជ ជី ចំណីសត្វ និងដំណាំដែលប្រមូលផលរួច និងត្រូវមានសញ្ញាសម្គាល់ត្រឹមត្រូវ។

ថ្ងៃខែឆ្នាំ៖..................
ឈ្មោះផលិតផល៖..................
អ្នកប្រើប្រាស់៖........................
ប្រភព៖.......................
ប្រភេទធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្ម៖............
កន្លែងប្រើប្រាស់៖..........................
បរិមាណប្រើប្រាស់៖......................

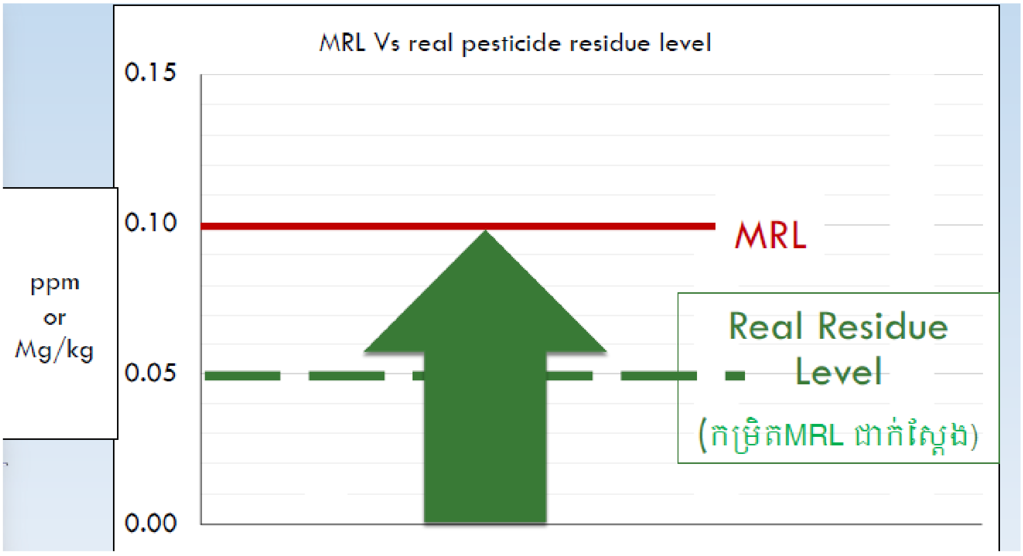

៤. បច្ចេកទេសមុន និងក្រោយពេលប្រមូលផល

- ផ្លែអាចបេះទៅតាមតម្រូវការទីផ្សារ
- បេះផ្លែនៅពេលព្រឹក
- សម្ភារៈដាក់ផ្លែត្រូវមានផ្ទៃរលោង
- ជ្រើសរើសម្ទេសដែលល្អដាច់គេ ដោយឡែកពីផ្លែម្ទេសដែលមានជំងឺ ឬ សត្វល្អិតបំផ្លាញ។

ការគ្រប់គ្រងគុណភាពនៅដំណាក់កាលមុនប្រមូលផល៖

- ត្រូវធ្វើរោងឱ្យកម្មករសម្រាក និងស្នាក់នៅ ត្រូវមានបន្ទប់ស្អាត និងគ្រប់គ្រាន់
- ទឹក និងប្រព័ន្ធស្រោចស្រពត្រូវតែស្អាត និងថែរក្សាឱ្យបានល្អ ដើម្បីផ្តល់ប្រសិទ្ធិភាពដល់ដំណាំ
- សម្ភារៈទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការដាំដុះ ការស្តុកទុក ប្រមូលផលដំណាំត្រូវតែស្អាតជាប្រចាំ និងមានកន្លែងរក្សាទុកបានយ៉ាងល្អ
- គួរដាំដំណាំជុំវិញចំការជារបាំងការពារថ្នាំពុល
- ហាមចោលកាកសំណល់កសិកម្មក្បែរប្រភពទឹកស្រោចស្រព

- កាកសំណល់ត្រូវបែងចែកជាពីរប្រភេទ រួមមានកាកសំណល់ប្លាស្ទិក និងកាកសំណល់សរីរាង្គ និងត្រូវមានកន្លែងស្តុកទុកឱ្យបានល្អសម្រាប់កាកសំណល់ប្លាស្ទិក
- សត្វចិញ្ចឹមនៅចំការត្រូវធ្វើទ្រុងឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ហាមប្រលែងពាសវាលពាសកាល
- ត្រូវថែរក្សាអនាម័យបន្ទប់ទឹកសម្រាប់កម្មករ បន្ទប់ទឹកមិនគួរនៅជិតប្រភពទឹកស្រោចស្រពឡើយ
- សម្ភារៈលាងសម្អាតដៃ ត្រូវរៀបចំឱ្យមានជាប្រចាំ

គ្រប់គ្រងគុណភាពនៅដំណាក់កាលប្រមូលផល៖

- អ្នកប្រមូលផលត្រូវលាងដៃឱ្យស្អាត កាត់ក្រចកដៃឱ្យខ្លី ត្រូវចងសក់ ហាមជក់បារី និងហាមបរិភោគភេសជ្ជៈក្នុងអំឡុងពេលប្រមូលផលម្ទេស
- សម្ភារៈប្រមូលផលត្រូវមានភាពរឹងមាំ និងត្រូវលាងសម្អាតជាប្រចាំមុន និងក្រោយពេលប្រើប្រាស់រួច
- ត្រូវប្រមូលផលដោយប្រុងប្រយ័ត្នជៀសវាងការប៉ះទង្គិចនាំឱ្យមានស្នាមជាំ ឬខូចផ្លែម្ទេស
- មិនត្រូវប្រើប្រាស់កញ្ច្រែង កញ្ចេរដែលដាក់ជីគីមី និងថ្នាំកសិកម្ម ឬសារធាតុគីមីពុលផ្សេងៗ
- ផ្លែម្ទេសដែលបានប្រមូលផលរួចត្រូវដាក់នៅក្នុងម្លប់ និងដាក់ឱ្យឆ្ងាយពីសត្វ កន្លែងដាក់ថ្នាំកសិកម្ម និងកន្លែងដាក់ថ្នាំកសិកម្ម និងកន្លែងដាក់ជីគីមី
- ផ្លែម្ទេសដែលប្រមូលរួចត្រូវដាក់ក្នុងកញ្ច្រែង កញ្ចេរដែលស្អាតមិនត្រូវដាក់ផ្ទាល់ដីឡើយ
- រថយន្តដែលដឹកផលិតផលត្រូវស្អាត និងមានអនាម័យល្អតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស
- ក្នុងពេលដឹកជញ្ជូនមិនត្រូវដាក់ផលិតផលឱ្យប៉ះកំដៅថ្ងៃ ភ្លៀង និងធូលីឡើយ
- មិនត្រូវដឹកផលិតផលលាយឡំជាមួយសត្វពាហនៈ ជីគីមី ឬថ្នាំកសិកម្មផ្សេងៗ
- ការលើកដាក់កសិផលត្រូវប្រុងប្រយ័ត្ន និងរក្សាអនាម័យជានិច្ច
- ត្រូវកត់ត្រាតាមប្រភេទ បរិមាណនៃផលិតផល កាលបរិច្ឆេទ ឈ្មោះកម្មករ ឬសមាជិកគ្រួសារ និងដាក់ឈ្មោះអ្នកបើកបររថយន្តផងដែរ
- មិនត្រូវដាក់ផលិតផលដោយផ្ទាល់ទៅនឹងកន្លែងវេចខ្ចប់ ឬប្រឡាក់ដីឡើយ ដើម្បីជៀសវាងការឆ្លងមេរោគ
- អ្នកបែងចែក ឬវេចខ្ចប់ត្រូវលាងដៃនឹងសាប៊ូ មុនពេលប៉ះពាល់ផលិតផល
- បន្ទប់វេចខ្ចប់ត្រូវតែស្អាត មានខ្យល់ចេញចូលល្អ និងមិនត្រូវមានក្លិនមិនល្អឡើយ
- សម្ភារៈវេចខ្ចប់នីមួយៗត្រូវបិតស្លាកសញ្ញាព័ត៌មានដូចជាកូដអ្នកដាំដុះ ឈ្មោះផលិតផល ទម្ងន់សរុប លេខឡូត៍ និងកាលបរិច្ឆេទវេចខ្ចប់។

ដំណាំ/ពូជ	ប្លុក	ថ្ងៃខែប្រមូលផល	លេខកូដ	ចំនួនវេចខ្ចប់	ទិសដៅ	កំណត់សម្គាល់
ត្រសក់	C	12/7/18	C09182306	40Kg	ផ្សារAEON-C092306	បេះលើទី1
ប៉េងប៉ោះ	A	14/7/17	A15174002	20Kg	ផ្សារLucky-A154002	បេះលើកទី2
ត្រសក់	C	12/7/17	C09172404	40	ផ្សារAEON-C092404	បេះលើកទី2

អត្ថន័យនៃ C09182306:

18: ឆ្នាំ 2018

23: សប្តាហ៍ទី 23

06: ថ្ងៃសៅរ៍

ឯកសារយោង

1. និពន្ធដោយបណ្ឌិតប្រិនរ៉ូវែលនិងអ្នកស្រីតាក់ អេឡាយឆ្នាំ១៩៩២, សៀវភៅដំណាំបន្លែនៅកម្ពុជា
2. AVRDC 1996, Cultural Practices for Home Garden Crops
3. BSA RBSA Publishers 1990, AVRDC-The World Vegetable Center For more information the Chilli pepper plant Diseases
4. ដំណាំបន្លែនៅកម្ពុជា២០១៦,នាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំគម្រោងជំរុញផលិតកម្មស្បៀង សៀវភៅកម្រងរូបភាព ។
5. គម្រោងជំរុញផលិតកម្មស្បៀង២០១៦,សៀវភៅគោលការណ៍ណែនាំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលការគ្រប់គ្រងខ្សែសង្វាក់ដំណាំសាកវប្បកម្មសម្រាប់ប្រទេសក្នុងតំបន់អាស៊ី និងប៉ាស៊ីហ្វិច នាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំ ។
6. គម្រោងជំរុញផលិតកម្មស្បៀង២០១៦,បច្ចេកទេសដាំដំណាំនាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្មនិងដំណាំរួមផ្សំ និងកម្មវិធីវិធានការចម្រុះគ្រប់គ្រងដំណាំ(IPM)ជាតិ, ។
7. គម្រោងជំរុញផលិតកម្មស្បៀង២០១៧,បច្ចេកទេសគ្រប់គ្រងផលិតផលក្រោយពេលប្រមូលលផល
8. អគ្គនាយកកសិកម្ម២០០៩,គោលការណ៍ណែនាំអំពីវិធីសាស្រ្តប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្មដើម្បីសុវត្ថិភាពនិងប្រសិទ្ធភាព។
9. នាយកដ្ឋានការពារដំណាំជាភាសាខ្មែរ ២០១៩,សទ្ទានុក្រមសមាសភាពចង្រៃលើដំណាំសំខាន់ៗ
10. បណ្ឌិតជាងហុងនិងលោកបណ្ឌិត ងិនឆាយ ២០១៤,សត្វចង្រៃបំផ្លាញដំណាំសំខាន់ៗនៅកម្ពុជា
11. គម្រោងបង្ហាញបច្ចេកវិទ្យាដើម្បីបង្កើនផលិតភាពជុំវិញតំបន់ទន្លេសាបបច្ចេកទេសដាំដំណាំបន្លែ (ម្ទេស)។
12. ប្រទេសអូស្រ្តាលីនិងប្រទេសកម្ពុជា២០១៣,សៀវភៅណែនាំសម្រាប់កំណត់អត្តសញ្ញាណសត្វល្អិតចង្រៃសត្វល្អិតមានប្រយោជន៍ លក្ខណៈខុសប្រក្រតី ។
13. ការអនុវត្តកសិកម្មល្អក្នុងការងារផលិតកម្មផ្លែឈើនិងបន្លែស្រស់ផ្នែកសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ,២០២២